

DIGNUS EST ACCIPERE VIRTUTEM ET DIVINITATEM ET SAPIENTIAM ET FORTYUNEM Apoc. V. 12

IHS

IN PACE IN IPSUM

DORMIAM ET REQUIESCAM

ORIENTUR IUSTITIA

ET ABUNDANTIA PACIS

PASSEB INVENIT SIBI DOMUM

ET TURTUR NOVUM ALTARIA

OROKIMADAS

VRGO IPSUM OUEM GENDI

IT DEUM ADORAVIT

SACRIFICIUM DEO

SPIRITUS CONTRIBULATUS

PLORABUNT SACERDOTES

PARCE POPOLO TUO

ECCE AGNUS DEI

ELECTORUM CONSERVASTI

CUJUS NON SUM DIGNUS

ÖRÖKIMÁDÁS

HAVI FOLYÓIRAT

a legmélt. Oltáriszentség imádása és a szegény templomok felszerelésének elősegítésére hivatalos közlönyül

Jelen szám 20 fillér.

Előfizetési ára egy évre 2 pengő.

Megjelenik minden hó elején.

Díszgyűlésünk okt. 5-én 9 óra helyett 1/2 10-kor kezdődött, mert a nyolcórás szentmisének az áldozók nagy száma miatt csak 9 óra 25 perckor lett vége. Megjelentek a püspöki karból a *Bíboros Hercegprímás*, *Glattfelder Gyula dr.* csanádi, *Virág Ferenc* pécsi, *Shvoy Lajos* székesfehérvári megyéspüspökök, *Horváth Győző* kalocsai és *Kriston Endre* egri segédpüspökök, *uzdóczi Zadravec István* ny. tábori püspök, nagy számmal a papság, *gróf Révay Simonné*, özv. báró *Orosdy Fülöp*né, *Esterházy Mary* grófnő, *Esterházy Ilona* grófnő, báró *Jeszenák István*né, választmányi tagok, *Zichy Livia* grófnő, *Zichy Gabriella* grófnő, *Zichy Rafaelné* Pallavicini Edina grófnő, *örgróf Pallavicini György*, *Zichy János* gróf és *Zsembery István dr.*, az Actio Catholica képviselőjében. A templom zsúfolásig megtelt. *Őminenciája* ima után nyitotta meg a gyűlést. (Bevezető szavait lapunk élén hozzuk.) Azután a Mária Reparatrix-zárda énekelt latinul, finom áhítattól áthatott eucharisztikus éneket. (Ugyancsak ők énekeltek a többi beszédek után is.)

Majd *uzdóczi Zadravec István* ny. tábori püspök, a szónak közkedvelt «festőművésze» beszélt igen nagy hatással. (Gyönyörű beszédét szösz-

rint közöljük.) Azután — a zárda énekara után — móri *dr. Glattfelder Gyula* csanádi püspök szólott — *örgróf Pallavicini Edénéről*, az Oltáregyesület elhúnyt elnökasszonyáról az ő szokásos klasszikus szónoki művészetével. (Beszédét *Nagy István* és *Csollány Ferenc Fáy Á.* főgimn. VII. o. tanulóinak gyorsírói áttételében közöljük.)

A mindvégig emelkedett hangulatú díszgyűlés *Őminenciája* záró szavaival, áldásával s a pápai himnusszal ért véget.

A legméltóságosabb Oltáriszentséget délután 2 órakor tette ki újra *Miklósi László*, az Örökimádás káplánja. 1/4 órák rózsafüzér ájtatosság, este 7—8-ig pedig ünnepi szentóra volt, amelyen gróf *Wenckheim Frigyes* prelátus, jáki apát adta az ünnepi áldást s a Mária Reparatrix-zárda énekara énekelt. Szónoka *dr. Mátrai Gyula* oe. ügyv.-ig. volt. Résztvett a szentórán báró *Kray Pál* tb. kanonok, ballassagyarmati plébános, *Kerekes Béla* érseki tanácsos a szentélyben, sok más pap pedig a hajóban, a hívek között helyezkedett el.

A szentórát éjjeli — privát — szentésgimádás követte, amelyre annyian jelentkeztek, hogy a templomban minden hely betelt.

† Dr. SERÉDI JUSZTINIÁN, †
**Magyarország bíboros-hercegprímásának
megnyitó szavai.***

Dicsértessék az Úr Jézus Krisztus!

Nagyméltóságú Püspök Urak! Igen tisztelt Díszgyűlés!

Első pillanatra talán sokan nem látják az összefüggést XXVII. Országos Katolikus Nagygyűlésünk programja — Krisztus és a falu — és Eucharisztikus díszgyűlésünk között. Pedig amint püspök előadóink díszgyűlésünk során ki fogják fejteni, ez az összefüggés igen szorosan bensőséges. Szoros és bensőséges nemcsak azért, mert az Eucharisziában jelenlevő és köztünk lakozó Krisztus különösen szerette a falu egyszerű népét — hiszen földi életének legnagyobb részét a falun élte le, falun készült nyilvános szereplésére és örök szép tanításában igen szívesen vette a gyönyörű hasonlatokat és példabeszédeket a falusi életből —, hanem főképen azért, mert a falu terményeinek, a kenyérnek és bornak színe alatt mutatja be a mennyei Atyának a vérontás nélküli örök szent áldozatot a szentmisében és marad közöttünk egészen a világ végéig a legméltóságosabb Oltáriszentségben.

Ennél jobban — Tisztelt Díszgyűlés — Krisztus nem becsülhette volna meg a falut. De ezért viszonzásképpen a falunak is meg kell becsülnie, szeretnie kell Krisztust, szeretnie kell az Eucharisziát, gyakori szentséglátogatás, szentségimádás, a szokásos szentségi körmenetek, a szentmise hallgatása és a gyakori szentáldozás, végül pedig az Oltáregylet felkarolása által annak a nemes magyar matrónának a példájára, akinek életét díszgyűlésünk során avatott ajkak fogják méltatni.

Az Eucharisztia dicsőségére díszgyűlésünket megnyitom. Felkérem uzdóczy Zadravecz István püspök úr Öexcellenciáját, méltóztassék előadását megtartani.

* Nagy István és Csollány Ferenc, a Fáy Á. fg. VII. o. t.-i. gyorsírásai följegyzései.

Uzdóczi Zadravecz István püspök beszéde Eucharisztia és falu címen.

Főmagasságú Bibornok-Hercegprímás Úr!

Kegyelmes Püspök Urak! Testvéreim!

Az idei Katolikus Nagygyűlésünk jegye: *Krisztus és a falu*. Úgy gondolják sokan — és pedig helyesen —, hogy a jelszónak megfelelően most a nagyváros és az intelligencia fogja lelke bőségéből sugározni, vinni Krisztust és melegét a magyar faluba és a falu szegény, elmaradott, elhanyagolt lelkeibe... Hogy a fényes bazilikák Krisztusa, az arany-ezüst tabernákulumok Lakója indul áldó útjára a gólyafészkes, nádfedeles kunyhók tengerébe... Hogy kigyúlnak a magasabb kultúra fáklyái és világosságot szórnak a falvak, tanyák világtalanságába, hol csak szentjánosbogárkak fényénél próbálnak nézni, a mesék és álmok világának talán babonás lelkei...

Testvéreim! — Adjon is a város a kultúra többletéből, mit csak adni tud... Gyujtson fényt és meleget... Kínálja a megszeretett s intelligenciával dédelgetett Krisztust a falunak s a gyengébb felfogású Testvérnek... de ne gondolja, hogy ez nem lehet esetleg megfordítva is!

Megfordítva! — Úgy, hogy a nádfedeles világ *lelki* kultúrája esetleg finomabb, meggyőződésesebb lehet a paloták lelkiségénél, vagy úgy, hogy a rozoga falusi fatabernákulum egyenesen hivatott ma arra, hogy az egyszerű, meggyőződéses, praktikus falusi hitéletnek tanubizonyossága és példaképe legyen a nagyvárosok előtt, melyeknek fáradt lelkei, a kenyértülekedésben, a gyárak légkörében, vagy sivár estélyei villanyfényében elszáradt lelkei már-már kétkedve állják körül a tabernákulumot, vagy legjobb esetben napi életük egoisztikus nehézségeivel és kétségbeeséseivel fetrengenek előtte...

Igen, úgy volt ez nem egyszer a múltban, hogy a falu egészséges légkörében egyszerűbb, nyiltabb, naivabb és egészségesebb lélek termett, mely a hit, a cselekvő vallásosság terén buzdítója és példaképe lehetett a városnak... Erről igen sokat lehetne beszélni...

E rövidre szabott beszédben a falu a városra tanulságos és példás vallásosságát csak *egy pont felé*, az *Eucharisztia* köré csoportosítom... *Eucharisztia és a falu*...

Testvéreim! Az Eucharisztia valóban *Mysterium fidei*... szent hitünk legmélyebb titka. De csodálatos ez a misztérium! Nem a tudás előtt, nem az ész előtt, nem a bölcsesség előtt nyílik... Nem a filozófia ennek a bűvárja, hanem az egyszerűség, a naivság... Valóban a falu eucharisztikus hitére alkalmazhatók Jézus szavai: «Hálát adok neked, Atyám, mennynek és földnek Ura! hogy elrejtetted ezeket a

bölcsektől és okosaktól és kijelentetted a kisdedeknek. Úgy van, Atyám! mert így tetszett Neked». (Máté 11, 25.; Luk. 10, 21.)

Itt a nyitja annak, hogy a falu naiv lelke mélyebben lát az Eucharisztia misztériumába, mint a város szkeptikus, kételkedő kultúrája . . . És ez egyszerű hitének a folyománya az a hittel telt természetesség, mellyel körülveszi Azt . . .

Méltó, felemelő a meghódolt tudás és az ész *dómja és drágaköves cibórium*a, — de bájosabb és lelkibb a tanyák és falvak egyszerű népének hívő térdelése, fatemplomainak vasárnapi nagymiséje, Szentséges körmeneteinek mezei virága, tört gallya és kaszált szénailata . . . Hát még a nagy aratás idején pitymallatkor mondott misék? . . . Én végeztem ilyeneket s nem szégyenlem elmondani, hogy sűrű könnyekkel áztattam az oltárt . . . A kaszák és sarlók erdeje a templom fala körül . . . Bent a templomban munkaruhában a napbarnított aratóférfiak, legények és a marokszedő asszonyok, leányok . . . Hát lehetett megrendülés nélkül hallani, midőn az aratónép a misézővel együtt mondotta hangosan: «Miatyánk . . . mindennapi kenyerünket add meg nekünk ma» . . .

«Mindennapi kenyerünket» . . . Igen, ez az a *kötelek*, mely köti a falut Istenhez, s a kenyér színe alatt rejló Jézushoz . . . *Búzakötél ez!* . . . Nagyon tudja és édesen érzi ám a falu, hogy mily nagy köze van neki keze munkája, búzakalásza révén Jézushoz! . . . Amit Ő vet áldott földjébe, ami felett ő hosszú telet és tavaszt átaggodalmaskodik és átímadkozik, amit arat, csépel, amiből lisztet őröl . . . az ő búzájából, lisztjéből, az ő kenyereből lesz a szent Sacramentum, az áldott Jézus, az ő kenyere színeiben . . .

Ó, nagy szó ez, kedves Testvéreim! Amíg búzát termel a katolikus magyar falu, Oltára szent tabernákulumával fenntartja a lelki rokonságot . . . Amíg a búzatenger közepén állanak a tabernákulumok, a szántó-vető parasztlélek, a búzát arató magyar falu, mint mindennapi kenyere őrtonnyára néz oda fel, s onnan kér kezemunkájára és életére Jézustól áldást . . .

Egy csanádmegyei haldokló parasztember testámentumban hagyta búzaföldjei örököseinek, hogy évente e földekből lássák el a máriaradnai templomot ostyaliszttal . . .

Ugyancsak Csanádegyházmegyében történt ama nehéz, áldatlan, kukoricalisztes, rekvirálásos időkben. Búzát termelő tanyák népe családonként felosztotta maga közt, ki hozzon tiszta búzalisztet az alsóvárosi templomba, a kétheti ostyakészítéshez . . . s amely családok paprikát termeltek, hogy e nagyszerű vetekedésből ki ne maradjanak, cserébe adtak paprikát lisztért, hogy ők is hozhassanak ostyára lisztet . . . A szebik része csak ezután következett . . . Ama család, amelynek lisztjéből

készültek az ostyák, az ő két hete alatt mind, apraja-nagyja kötelességének tartotta a szentgyónáshoz és szentáldozáshoz járulást . . . Ugyanígy hoztak a férfiak «mísebort». De bőven ám! Volt aki 1—2 hektolitert gurított be, s midőn mondogattam, hogy ez már nagyon sok, nem kell ennyi a szentmiséhez, kedves egyszerűséggel és őszinteséggel biztattattak, hogy nem baj, ha szentmisén kívül is fogyasztgatjuk . . .

Csipke, virág, ízlés, csin talán nincs meg a mi falvaink tabernákuluma körül, de ez egyáltalán nem bizonyítja a jó és vallásos lélek hiányát, hanem ez talán a nyersebb, durvább anyaggal, földdel foglalkozó falu életének a természetes folyománya. De éppen ez mentesítette a falut a bűnözések útján az Eucharisztia durvább megsértésétől . . . A kultúrált városi bűnöző, ha szentségtörő kezét a templomra emeli, egy-kettőre ott van a tabernákulumnál, fessegeti azt, kelyhet, arany-, ezüstértéket keres, — s nem egyszer szörnyű módon gyalázza meg a szent Színeket (spanyol tivornyák) . . . A falu, illetőleg a falusi bűnöző vagy templomgyalázó, éppen nyeresége alapján, sohse vetemedik ennyire. Ellenkezőleg, félve tiszteli a szent dolgokat, kelyheket, papokat stb., és kész botot ragadni és erőszakkal is megvédeni a Legszentebbet.

Midőn a kommün alatt a templomok elkobzásáról és azoknak mozivá, fürdővé, színházzá átalakításáról beszéltek, nem egy faluban önkéntes strázsa alakult a falu legényeiből és öreg embereiből egyaránt, mely különösen éjjel, felváltva és rendszeresen őrizte a templomot s a falu legszentebb kincsét, a Legméltóságosabbat . . .

Hála Istennek és a falvak buzgó lelkipásztorainak, a szentáldozás is kezd gyakoribb lenni, különösen az első pénteki, illetőleg az első újholdvasárnapi szentáldozás. Ezzel sem a lanyhaságot rázzák fel a falu népénél, csak a buzgóság fokozását jelzi e tény . . . A falu lelkivilágában igen nagy dolog ám a szentáldozás, amelyhez a falu embere, munkájának és egyéniségének megfelelően, hosszadalmasabban és nehezkesebben készül . . . De ezzel ismeretlen is ám a falun a megszokásos, könnyed, pláne méltatlan szentáldozás . . .

Testvéreim! Szinte nehezen búcsúzom a témától, hisz még oly sok poézist tárna fel a falu lelke az Eucharisztiaival kapcsolatban . . . De lelki szemeim most a falu tabernákulumának ingását, rogyását látják, s ennek hatása alatt két kérést kiáltok felétek:

Az elsőt hozzád, Oltáregyesület . . . hogy törődj a faluval is! Úgy látszik, hogy az Oltáregyletek finom munkájával nem lehet a faluig szállni. Pedig lehet . . . És e leszállással mennyi megértést lehetne ott találni és mennyi finom ízlésre és ihletett lelkiségre lehetne nevelni a falu leányait, illetőleg női világát . . . Tisztábbak lennének a templomok, fehérebbek az oltárruhák, ízlésesebben odaállítva a mezei virágok stb.,

s mindettől finomodna az egész falu lelke. És ez oltáregyleti munka nyomán emelkedne, tisztulna a paptisztelet és szaporodnának a *papi hivatások* . . . És, Testvéreim! Ezek a faluból eredő hivatások oly egészségesek és nemesek! . . . Hisz *Szent Paskált* is innen hívta az Úr az Eucharisztia égi Patrónusául . . . És innen jött a falu kis ministránsából a pápai trónra: az *Eucharisztia pápája, X. Pius* . . .

A falu másik kérése a társadalomhoz szól, illetőleg annak sorsa intézőihez: Tekintsetek a falu, a magyar falu jelen helyzetére s megterestekkel, példás hitetekkel adjátok neki vissza a Krisztusba vetett, de már ingó hitét. Mert hogy a falvakban is inog már itt-ott a hit és a tabernákulum, annak leginkább ti vagytok okai, lelketlen kultúrátokkal és Krisztus-nélküli uralommal. A modern és Krisztustalan élet hullámai elérték már a falut is, sőt felcsaptak annak tabernákulumáig! Legerősebben pedig azzal ingattátok meg a falu hitét, hogy sárba tapostátok, gazdasági válságba kergettétek a falu földi kincsét: az arany búzát . . .

Testvéreim! A falu minden egyszerűsége és poézise az Eucharisziával kapcsolatban — ahogy az eddig mondottakból kitüntettem — búzájának, kenyérének sorsával szorosan kapcsolatos.

Körülbelül 35000 magyar faluban 3,500.000 katolikus lélek éldegél. Ennek jórésze napszámos, másik része kiscgazda. A *napszámosbérék* katasztrofálisan összezsugorodtak . . . Nem XIII. Leó (Rerum novarum), vagy XI. Pius (Quadragesimo anno) szelleme szabja azokat! . . . Ennek megfelelően sülyedt az amúgy is nivótlan falusi élet. Néha, pláne télen, tíz fillér sincs egy háznál . . . Olajra, faggyúgyertyára, petróleumra nem jut. Sötétség borult a falura! . . . Falvakat járó szemeknek nagyon feltűnik e sötétség . . . *E sötétségben kialvóban van a Szeretet örökmécsese*, — és izzani kezd a gyűlölet lángja minden kivilágított ház ellen, akár papé, akár jegyzőé, akár csendőrségé az . . . Laposodnak a nagyanyák idejéből még tornyosnak ismert ágyak . . . A ruha is elnyűtt. Szegény jó édesanyák! A gombtalan rékli alól és az alsószoknyából felsővé előléptetett rongyokból ki-kivillan sovány testük, mert ingüket már elszabták, s maguk módján összevarrták két-három-négy-hat kis gyermeküknek . . . Csak ott marad ruhára, hol «okosabbak» a szülők! . . . És a háborút végigküzdött, a hadifogságot végigszenvedett napszámos férfi, ki ma már Wladivosztoktól Sziciliáig, Verduntól Istambulig lát, e helyzetben nem csüggeszti ám nyugtalan és kétségbeesett szemeit a Tabernákulumra! . . .

Es a kiscgazda, a búzatermelő? . . . Saját kis földjén állva úgy tud imádkozni áldásért, jó termésért . . . És? Midőn Isten áldása mellett, szorgalmas munkával húszmillió métermázsát termelt a falu, s neki betevője sem marad? . . . Hát bizony mondogatja: «Nem érdemes az

ekét a földbe akasztani» . . . «Másnak szántunk, vetünk, nem magunknak aratunk» . . .

Aki meg akarja menteni a ma kétségbeesett faluját a teljes össze-roppanástól, az mentse meg a falu búzáját, kenyereit a lelketlen spekulációtól . . . , amely spekuláció ma már nem börze és gazdasági jellegű, hanem nyílt támadás a falu hite, vallásossága, sőt hazafisága ellen! Mert újból igaz és örökké igaz, hogy a falu vallásossága, Eucharisztikus hite és hazafiassága szoros összefüggésben van kenyere és búzája sorsával . . . Ha van földi kenyere, csak akkor éhezi az Élet kenyereit és szereti hazáját.

Nyomorában, gazdasági válságában csak annak hisz, aki több kenyeret ígér, — még ha bolsevizmus is a sokat, beválthatatlanokat ígérő izgatónak a neve! . . .

Nehéz, nagyon nehéz a falu e válságával szemben az Egyház és képviselőjének, a jó falusi papnak a helyzete. Hisz majdnem tehetetlenül — csak szívből átérezve a falu bajait, s vele együtt azokat átszenvedve — nézi a nagy vergődést . . . Mégse nézze tehetetlenül! Ahol lehet, oldja a kenyér problémáját, ahol nem, ott bizakodva hirdesse a falunak az *Örömhírt*: *Krisztust*, akiben lelki erőre kap e katasztrofális időben a falu, hisz a magyar búzakenyér színe alatt rejtőző Krisztus garanciája a válságba jutott földi kenyérnek! . . .

Emeljen messze hangzó szót a városokban is, a kultúra útjain, hogy ott is mindent megtegyenek a válságban élő szegény testvéreért, a faluért, hogy Krisztusban a város és a falu vállvetve építse Krisztus földi országát . . .

Munkája nyomán újból, a régi hittel Krisztus tabernákuluma elé térdel a földi kenyér válságából kiragadott falu, s olthatlan éhséggel Istent vágyó lelkét kielégíti: *az Élet Kenyerével* . . .

Dr. móri Glattfelder Gyula csanádi püspök emlékezése örgróf Pallavicini Edénéről.

Főmagasságú Hercegrímás Úr!

Kedves Hívek!

Amikor júliusban Örgrof Pallavicini Edénét ebben a templomban temettük, abban egyeztünk meg az ő családjával, hogy itt beszéd, ennél a temetésnél, elhangzani nem fog. És én ennek a családnak ezt az óhaját nemcsak megértettem, de ha tőlem függött volna az iniciativa, magam is azt mondtam volna, mert ismerve ennek a boldogult főúrnőnek lelkét és gondolkodását, meg vagyok győződve, hogy ő maga a legélénkebben tiltakozott volna ellene, hogy az ő koporsója felett bármiféle dicséret,

különösen az Úr templomában, elhangozzék. Éppen azért a család és a temető Egyház egyik volt abban a gondolatban, hogy itt, a temetésnél ne hangozzék el semmiféle dicsérő szó ebben a templomban, ne történjék másról emlékezés, mint arról a kegyeletről, amellyel az Úr is

Ó Fiam, mivel te tettél engem az irgalom anyjává, kérve kérlek, légy irgalmas ezen szerencsétlenekkel szemben.

meglátogatja és megajándékozza azokat, akik Őt szeretik és akiket Ő is szeretett. És éppen ezért örülök, mikor megnéztem ezt a tárgysorozatot és ebben is ez van. Emlékezés Örgróf Pallavicini Edénéről és nem emlékszed Örgróf Pallavicini Edénéről, mert őszintén szólva, kedves Hívek, én most sem, amikor már jó idő elmúlt a temetés óta, most se akarok,

mint emberről emlékbeszédet mondani. Én most sem akarnék emberi vonatkozásokban, itt az Istenházában pályázni az én hallgatóim elismerésére, vagy jóváhagyására. Igenis, egy nagy, kiváló, buzgó lélek fölött akarok néhány szót szólani, inkább azért, hogy azok, akik itt egybe gyűlve vannak, ráeszméljenek, mi az Anyaszentegyház gondolata. Az Anyaszentegyház felfogása szerint a kegyelmi élet az a főúri élet, amelyet érdemes élni és ennek az életnek különböző megnyilvánulásai hogyan táplálkoznak Isten kegyelméből, malasztjából és mennyire kijelölt sorsa mindenkinek, akár palotában született, akár kunyhóban, akár fenn a várban, akár künn a falun látta meg az Isten napját és mennyire kell mindenkinek léte első pillanatától az utolsóig arra törekedni, hogy lehetőleg, amennyire embernek egyáltalán lehetséges, legalább rászolgáljon Isten ezen kegyelmi napjának sugárzására. Nem volt tehát itt beszéd, amikor a boldogult őrgrófné, aki az Oltáregyesületnek 37 éven keresztül elnöknője volt, eltemettük, hanem mégis nem tagadhattam meg magamtól egy szót és amikor itt elkezdtem a szertartást azt mondtam és ma is azt szeretném mondani: ha ennek a templomnak kövei megszólalhatnának, akkor most a legékesebb nyelven szólalnának meg: «A bibliai erős asszony». A Bibliában van egy igen szép és tartalmas fejezet az erős asszonyról. Leírja ott a szent író, hogy mi is az az erős asszony és ott dicséri annak az erős asszonynak sok mindenféle szép tulajdonságát, ügyességét, lelkének és életének gazdagságát. Én azt hiszem, kedves jó Hívek, ismételhetem, hogy ha ennek a templomnak kövei megszólalhatnának, akkor egy erős asszonyról szólnának és rámutatnának arra a főúrnőre, aki ennek a templomnak építésében elsőrendű szerepet töltött be. Pénzével is építette a templomot, de, kedves Hívek — és ezt szegények és gazdagok egyaránt tudják megérteni, — nemcsak pénzzel és elsősorban nem pénzzel, hanem elsősorban lélekkel építette a templomot. Mondom, ezt meg kell érteni mindenkinek, szegénynek, gazdagnak egyaránt, hogy kell egy templomot építeni. Ez emberileg nemesebb hivatás. Kell templomot építeni, ez úribb, nemesebb rendeltetés és hivatás. Kell templomot építeni, azonban nem csak pénz kell ahhoz; igaz, hogy pénz nélkül templomot építeni nem lehet, templomépítésnél a pénzt elő kell teremteni, azonban a pénzt is és a templomot is tulajdonképpen a lélek építi, a léleknek buzgalma, az Isten által megihletett, az Isten által felvilágosított, és az Isten által kijelölt igazi életcél tudatára elvezetett léleknek buzgalma és emelkedettsége. Hálát kell adni az Istennek, vannak lelkek, mindig többen, akik szent feladatuknak és kötelességüknek tekintik az Úr templomát építeni. Hálát kell adni, hogy van szegény koldusasszony, aki, mint ennek az Örökimádás-templomnak építésénél is történt, a falat kenyerét vonta

el szájától és úgy hozta el, mint az Oltáriszentségnek különös tiszteletére rendelt templomnak ajándékát. És hálát kell adni az isteni Gondviselésnek, annak a főúrnak és főúrnőnek, akik, miként ennek a templomnak építésénél történt, nagylelkűséggel, nagy generozitással, szinte szórták az ő ezreseiket, csakhogy az Úr temploma felépüljön és hogy az Oltáriszentségben köztünk rejtőző Krisztus előttünk megjelenve, vigasza és erőforrása legyen szegénynek és gazdagnak, egészségesnek és betegnek, boldognak és szerencsétlennek egyaránt. Kívánatos volna, Kedves Hívek, ezt a templomépítő szent és nemes szenvedélyt, nem mint a régi idők emlékét tartanók csak számon és kívánatos volna, hogy ezen templom híveinek ez az oktató és valósággal himnuszt éneklő szava mindegyikünknek szívébe és lelkébe utat találna és megmagyarázná mindenkinek, hogy nem a fényes hajlékok, nem a díszes paloták, nem a hatalmas gyáregületek, nemcsak az ismereteket terjesztő iskolák és akadémiák biztosítják egy népnek nagyságát és biztosítják az ő lelki sikereit, hanem mindenekelőtt, hogy ha ott Istenhez méltó és az emberi buzgalmat kellőképpen kifejezni tudó templomok emelkednek és a templomépítésre van és marad kicsinyben és nagyban egyaránt készség. De, Kedves Hívek! ez a boldogult elnöknő, aki itt pihen a templom boltívei alatt, az ő lelkének egész buzgalmában felolvadt nem csak ennek a templomnak felépítésében, hanem páratlan nagy áldozatkészséggel, amit — ismétlem — nemcsak pénzben, de méginkább lélekben juttatott kifejezésre; gondja volt arra is, hogy a templom mellett zárda épüljön. A zárda, Kedves Hívek, nem valami idegenszerű intézmény, a zárda nem valami bizarr gondolat a huszadik században. A zárda örökké érvényes és örökké áldó gondolat, amely arra figyelmeztet minket, hogy csak az élet komolyságát, és a lélek fegyelmében önmaga számára biztosítsuk azt a reményt, hogy a mi földi tartózkodásunk és minden szent törekvésünk nem lesz félmunka, hanem teljes odaadás, ami az Istennek egyedül illő, Isten által egyedül elfogadható hódolat. A boldogult elnöknő, jól emlékszem — ezek létesítésén fáradozott és mindazokkal a buzgó hölgyekkel, akik az Oltáregyletben annyi odaadással és találékonysággal fáradoztak és hozták áldozataikat, nem ismert pihenést, csakhogy a zárda minél előbb álljon és hogy e zárdába minél előbb bevonuljanak a zárdaszűzek, bevonuljanak az apácák, elkezdjék itt nemcsak az örökimádást reggeltől estig és estétől reggelig, hanem elkezdjék az örök példaadást, hogyan kell az embernek Isten előtt leborulnia, hogyan kell az embernek ugyanígy felolvadni Isten szellemében és Isten szolgálatában szüntelenül és hogyan kell a gondok között vergődő és az anyagi javak előtt imádásra leborult világot meggyőzni és felvilágosítani arra nézve, hogy nem a pénznek

és az anyagi javaknak halmozásában van az igazi emberi öröm és méltóság, hanem a léleknek a hódolatában, amellyel a lélek szünet nélkül rá tud eszmélni arra, hogy mi az Isten által az embernek kijelölt örök cél, és ezen örök cél tiszteletében, ezen örök cél szolgálatában keresi boldogságát és hivatását. De hogy az élet komoly felfogásának tudata el ne vesszen, azért állította fel ez a boldogult nagy úrnő az ő munkatársaival együtt a zárdát, hogy az élet komoly felfogásának tudata ezt a felszínesen gondolkozó és a pillanatnak élő modern társadalmat áthassa és a palotákban épűgy, mint a kunyhókban ne azt tartsák, ne azt tekintsek az élet értékének és örömének, hogy a pillanat gyönyöreit felszűröcsöljék vagy felhabzsolják, hanem azt tekintsek igazán emberhez méltó és főleg Isten gyermekéhez méltó életcélnak, hogy az örök isteni gondolat szolgálatában pihenést és fáradtságot nem ismertek és ezzel az életet igazzá, széppé és nemessé tették. Ez a gondolat, Kedves Hívek, ez az odaadás ennek a templomnak és itt ennek az utcának nagy zajában, forgatagában, a fővárosnak ezen pillanatnyi gondokkal telített lelkületében ez egy állandó mementó legyen, amely komolyságra, magabizallsásra figyelmeztet, int és hí. Boldogok azok, akik ezt a hívó szót meghallják, boldogok azok, akik az élet komoly felfogására eljutnak. Én meg vagyok győződve, hogy az az áldott lélek, aki itt a zárda árnyékában fekszik, az az áldott lélek az örökkévalóságból mosolyogva tekint azokra, akik nemcsak a templomba betérnek, a templom mellett, a zárdában a lelkigyakorlatokba is bekapcsolódnak; és ebben a zárdában jelentkező komoly életfelfogást, ezt az igazán és egyedül érdemes életstílt megismerve, ide elzarándokolnak. — De, Kedves Hívek, mondtam az előbb is egy szóval, hogy ez a boldogult főúrnő, akinek sírja felett ma emlékezni kívánunk, 37 éven keresztül volt az Oltáregyesületnek elnöknője. Vannak talán ezen ünnepi gyülekezetben, akik nem ismerik eléggé azt a munkát, amelyet az Oltáregyesület végez, amely munka abban áll, hogy az Úr Jézus dicsősége és dicsérete minden emberi lehetőséggel és eszközzel biztosíttassék. Ez az oltár díszítésével és a templom méltó külseje biztosításával, de különösen a lélek adójának, az imáadásnak, az embernek hódolatával a szentség Királyával szemben történik, akit elég hódolat nem érhet és akivel szemben gyermeki odaadásunkat, hűségünket kellőképen és eléggé kifejezésre nem juttathatjuk. Mint az előbb mondotta nagyméltóságú püspök úr is, aki előttem szolt, hogy most a falura gondolunk, a falura irányul tekintetünk és azt mondjuk, hogy a falut kell megsegíteni és a falusi anyagi szükségleteket is enyhíteni kell, de az anyagi szükségletek kielégítését biztosítani, a lelki alátámasztást kell méginkább keresni és azt hozzámondom, amikor arra gondolok, hogy nem szabad elfeledkezni arról, amit ez az Oltáregyesület

hosszú évek során a faluért tett, mert amit végez az ő tagjaiban, a kötelességtudatot ápolta az Úr oltárával, szentélyével és a szentségtartóval szemben, épúgy gondja volt arra is, hogy szegény, kicsi falusi templomokban olyan díszben jelenjék meg Krisztus, amilyen az Ő fönségének és a mi hitünk buzgalmának megfelel. Hány száz és ezer falusi templom van, amelynek életében a boldogult elnöknő fáradozott, gyűjtött, dolgozott, szótt, kötött, varrt és mindent tett, amit ember megtehet a jó cél érdekében. Mert nem riadt vissza semmiféle munkától, akadálytól. Magam voltam tanuja annak, hogy a zárda berendezése alkalmával kézbe fogta a szalmazsákokat és vitte fel sajátkezüleg; volt benne szent lelkesedés is, hogy ezt tegye. Ez a szent lelkesedés nagy tanuság is volt, hogy az emberek lássák, mint kell egész odaadással és egész buzgalommal annak a fölséges célnak szolgálatában buzgólkodni és megmutatta, milyen lelkesedéssel van eltelve a templom, a zárda és az egész Oltár-egyesület ügye iránt. Ezt kell megtanulni, Kedves Hívek, ezt megérteni és nem azzal a kicsinyes és törpe kifogással előállni: «Én szegény vagyok, én erre a célra nem áldozhatok». Akármilyen szegény vagy, imádságot áldozhatsz és ha imádkozni tudsz és az imádságban leborulni Krisztus előtt, légy meggyőződve, a garast is meg fogod találni, amit Krisztusnak áldozni tudsz, de azt a garast is meg fogod találni, amellyel megsegíteni tudjad. Krisztus azt mondja: «Keressetek és adatik nektek». Ez nem valami bűvös szó, ez nem valami bűvészkedés; ez örök, nagy isteni igazság, törvény. Nem kerestetek és ezért nem nyertetek; azt hiszitek, a sült galamb szátokba fog szállni. A mennyek országát az erőszakosok nyerik el, és aki nem fárad el, aki nem kényeskedik és nem panaszkodik drága ruhájában, vagy nem panaszkodik kényelmében, vagy nem panaszkodik az ő közömbösségében, aki, akármiféle helyzetet juttat neki az élet, mindenütt talál egy kis porció lelket, amellyel Krisztusnak szerezhet örömet és nem a maga földi boldogságát szolgálja. Kedves Hívek, látják az Oltár-egyesületnek tevékenységét: az igazi mély, nem is annyira misztikus, mint inkább nagyon realisztikus tevékenység. Ezt a munkát végezte 37 éven keresztül s ez oly tevékenység, amelyhez sok áldás és sok szeretet fűződik. És én meg vagyok győződve, hogy azokban a falvakban, amelyekben az Oltár-egyesület juttatott kelyhekben miséznek nap-nap után és amelyekben az Oltár-egyesület által juttatott szent ruhákban mutatja be szent áldozatot a pap, a hívek talán nem is tudják, ki volt az, aki ezt juttatta, ki volt, aki az Isten méltóságát és az embernek hűségét segítette kifejezésre jutni; lehet, hogy nem tudják, de az Úr Jézus tudja. És amikor ez a hívő nép eljön ahhoz az Úr Jézushoz, aki ezen adományokkal az oltárhoz lépő papnak hívó szavára száll le az oltárra és áld meg mindenkit, aki neki egy falat kenyeret, vagy

egy korty italt juttatott, az Úr Jézus áldja azokat, akik ezt a munkát és művet végezték és szolgálták, de áldja különösen azt a lelket, amely el nem fárad ennek a szent tevékenységnek gyakorlásában. De még meszszib terjed a látóhatár és az itt ma emlékezetünkbe idézett elnöknő nemcsak a templomban, zárdában, oltáregyesületben fejtette ki azt a tevékenységet, amelyet örömmel és boldogan fejtettek ki azok, akik Isten szavára hallgatnak. A jótékonyági egyesületek és általában az országban szerte mindenféle jótékonyági akció titkos aktáit kellene felcsapni és ott meg lehet látni, hány nyomorúságot és hány fájdalmat enyhített, mennyi könnyet szárított fel és hogyan valósította meg azt a nagy igazságot, hogy a keresztény hitbuzgalom, a keresztény felebaráti szeretetnek is forrása és akik Istent szeretik, azok embertársaikkal szemben is csak szeretetet tudnak gyakorolni. Én nem tudom, csak sejtem, hogy milyen tekintélyes azon adományok összege, amelyekkel ő küzködő, nélkülözést szenvedő embertársainak segítségére sietett. Én nem láttam az adatokat és nem olvastam feljegyzéseket, csak úgy innen-onnan jutott tudomásomra egy és más, amit tett, azért, hogy kevesebb ember érezze az életnek terhét, hogy kevesebb lélek mondhasza azt, hogy elhagyatott és mostohája az életnek. Mit tett azt nem tudom, nem láttam, csak úgy sejtem, hallomásból és pszichológiai benyomásokból. Azt szeretném kedves jó hívek, mindenkinek tudatára ébreszteni, aki imádkozik, lelkigyakorlatokra jár, az Úr oltárát ékesíti, hitbuzgalmi életet él, az nem valami tehetetlen töprengésben éli az ő életét, az nem kezét tördeli, ellenkezőleg, az a legnagyobb és legáldásosabb emberi aktivitásnak szolgálója. S ha van valaki, a falunak és városnak, akiben bízni lehet, főleg azoknak, akiknek az élet nem szelt nagy darab kenyeret, akiknek az emberek, vagy a törvény, vagy a viszonyok a megélhetést oly nehézé teszik, van valami, ami ezeknek vigasztalást szerezhet és ezeknek reményét fenntarthatja, akkor az a lélek, amely fűtött és hevített mindenütt, ott ezek az áldott oltáregyesületi hölgyek és férfiak is, sajnos az utóbbiak kevesebben voltak, mégis dicséret illeti őket és áldott oltáregyesületi tagok már régen, amikor itt Budapesten és Magyarországon katolikus aktivitásról igen-igen kevés szó esett, buzgón és odaadással gyakorolta ez a lélek azt, amely lélekből az élet hajótörötteinek és mostoháinak áldást, vigaszt és boldogulást adott. Mindazokat, akik ezt a munkát végzik, mindazokat, akik ezt a kegyeleti ajándékaikat osztogatják, mindazokat, akik ezeket a lelki kincseket szórják, az Úr Jézus mosollyal jutalmazza, sőt mást nem is kívánnak ők, csak hogy gyugodtak legyenek arra nézve, mikor majd jön az a komoly pillanat, amikor az ember felteszi a kérdést, mi lesz most, amikor elhangzik az utolsó szó, amelyet többé nem revidiálnak, amikor

az a komoly pillanat eljön, hogy az, aki minket jutalmaz és büntet végérvényesen mosolygó pillantást vessen reánk, mert amíg itt a földön vagyunk, minden-minden bizonytalan. Az élet is bizonytalan. Sajnos, ma annyian gondoskodnak róla, hogy az élet ne is lehessen, hogy az életnek eszközei és az élet különböző megnyilvánulása mind bizonytalan legyen. Egyetlen egy dolog biztos, hogy mindennek végeszakad. Egyetlen egy dolog biztos, a halál. Semmi más sem biztos ezen a földön. És ebben a nagy és komoly és fenséges pillanatban úgy néz az örökkévalóságból emelt mosolygó tekintet nézzen le reád. Erre kell törekedni, ezt a reményt biztosítani kedves Hívek, legnagyobb művészet és legnagyobb boldogság, legnagyobb kincs, amelyet az ember gyakorolhat a maga számára. Meg vagyok győződve, hogy akik ezt a boldogult Elnököt ismerték és akik azon reflektálnak, hogy hát tényleg ezeknek a különböző érdekeknek szolgálatába érdemes állítani az életet és magukban úgy állapítják meg, ez az itt pihenő embertársunk úglátszik így rendezte be az ő életét, meg vagyok győződve, hogy mindazok, akik így ismerik, azok hiszik, hogy órá az Úr Jézus mosolyogva tekintett és mosolyogva tekint állandóan. Amikor örülök, hogy az isteni Üdvözítő egy ilyen mosollyal jutalmazta az ő nagy lelkét, akkor egyúttal azért is imádkozunk és emlékezésünknek ez a tulajdonképeni értéke és értelme, hogy az Úr Jézusnak ez a boldogító vigasztaló mosolya minél többször jelentkezzék az ő ajkán. Azért a szellemért imádkozunk, amely szellem a templomépítésben, a zárda komoly gondolatának terjesztésében az egész ország és az egész világ templomának ékesítésében és az egész emberiség megsegítésének vágyában jelentkezett. Imádkozunk, hogy ez a szellem ne szálljon sírba, hogy ez a szellem ne pusztuljon el külső keretek, külső formákban. Ami az embernek a földi életében kedves és ami talán mindannyiunknak fájdalmas, ha elmúlik, ez a szellem, ez a lélek, ez a Krisztustól nyugodt és Krisztushoz vezérlő lélek, ez maradjon meg minél világosabban. Imádkozunk azért, hogy a példa, amelyet az oltáregyesületnek hosszú éveken, sőt évtizedeken keresztül volt elnöknője adott, hogy ez a példa termékeny legyen és abból igazi keresztény katolikus hitbuzgalom, igazi keresztény katolikus templom díszítési készségben, igaz keresztény katolikus karitásznak áldásos és dicsőséges tevékenysége bőségesebben fakadjon.

Öminenciája zárószavai :

Katolikus testvéreim! Amikor azokból a magasan szárnyaló beszédekből, amelyeket az imént halottunk, a legméltóságosabb Oltáriszentség lélekmentő, hazamentő és az emberiség között létező különb-

ségeket kiegyenlítő szerepe bontakozott ki, amire a leggyönyörűbb példát az a nemes örgrófné adta, akiről az imént halottunk, azt gondolom, hogy mindaz, amit róla és vele kapcsolatban mondtak, egyrészt példaadásul szolgál mindnyájunknak, másrészt pedig igen nagy vigasztalás a család, a zárda és az Oltáregyesület tagjainak. Mindnyájuk nevében hálás köszönetet mondok a püspök urak Öexcellenciájuknak, ezekért a buzgó, igaz beszédekért. Ezzel Díszgyűlésünket bezárom.

IMASZÁNDÉKUNK

MÉLYHITŰSÉG.

Hozzászoktunk a sportdivatos világban, hogy nem elégszünk meg közepes teljesítményekkel: *nekünk országos és világbajnokságok kellene!* Minden másból is olyan, *ami több az átlagnál!*

Ez az igény jelentkezzék a vallásosság terén is! Különösen mi, az Oltáregyesület tagjai kell, hogy többet akarjunk, ha talán nem is mennyiségben, de legalább minőségben. Más katolikusok is többet tesznek, mint a régiek: többet járnak — nemcsak vasárnap, de hétköznap is — szentmisére; több szentbeszédet hallgatnak, missziók vannak, sőt évente lelkigyakorlataik is; talán havi gyónók és áldozók stb. Az oltáregyletieknek arra kell törekedniök, hogy mindezen gyakorlatokban mélylelkűség jellemezze őket!

Semmise legyen nálunk megszokásból! Lélek nélküli gyakorlatok üresen hagyják a szívet; a «zengő érc és pengő cimbalom» jutnak eszünkbe akkor, amidőn oly nagy ellentét mutatkozik egyes emberek vallásos gyakorlatai és valóságos életük között.

Ha valaki gyakorta hallgat szentmisét, mindig jobban át kell éreznie, hogy a szentmisében keresztáldozata minden szenvedését és érdemét személyesen képviselő Krisztushoz kell simulnia, hozzá hasonlulnia, vele egyesülnie. A missziók és lelkigyakorlatok alatt mintegy fundamentumától egészen a tetőig meg kell vizsgálnunk lelki templomunkat: aggodó gonddal, hiszen a legértékesebből van szó, igen nagy és igyekvő szeretettel, hiszen Urunk és Istenünk dicsőségét és a saját magunk örök üdvét mozdítjuk vele elő. — De ugyanez áll minden szentbeszéd hallgatásról is. Hiszen minden prédikáció egy reflektorfény, egy a lelkünkre eső fényzőn, amely mellett valami fontosat kell meglátnunk vagy észrevennünk. — A szentségekhez járulásban különösen kerülnünk kell a gépieséget, a megszokásból tevését. Mindig szívből vágyakozzunk a szentség kegyelme után! Érezzük át a szentgyónásban, hogy megtisztult a lelkünk! Visszajött vagy gyarapodott a megszentelő kegyelem! — A szentáldozásnál az Úr szent fölségének jelenléte miatt külön is rá kell gondolnunk arra, hogy miben részesültünk, hogy milyen besugárzást kapott a lelkünk és akarnunk kell, hogy annak hatása alatt egész nap «foszforeszkáljon», mintegy rávilágítson a napi életútdarabra. — Imádság, imádási óra, erénygyakorlatok és jócselekedetek mindig bajnoki eredményre irányítottak legyenek! És soha meg ne tántorodjunk, amint a hegycsúcs sem szédül el azért, hogy magasra helyezte a Gondviselés.

Az oltáregyleti imaóráinkban ilyen értelmű mélyhitűségért könyörögjünk a buzgó magyar katolikus Egyház számára!

Templomi ruhák méretei.

Méreték, amelyeket — dolgozni akaró — oltáregyletiék sokszor reklamáltak s amelyeket úgy adunk, hogy a szükséges anyagot jelezve a tárgy méretei is világosak — a következők:

Megjegyzés: Palástot, miseruhát, kazulát legcélszerűbb egy jóméretű meglevőnek mintájára készíteni. A közölt méreteket tájékoztatás céljából adjuk.

Palásthöz: szükséges 8 m selyemszövet és 12 m szalag. Hátsó hossza a nyakszirttől mérve 145 cm a szegélycsíkkal együtt. A szövetet, amely kerekítve jön előre, egy 28 cm széles ugyanolyan selyemből készült egyenes csík szegélyezi, amely a nyakszirttől számítva 140 cm hosszúságban esik le kétoldalt. E csíkra van erősítve az 54 cm hosszú csuklya-utánzat is.

Középkori miseruhához: szükséges 5 m selyemszövet, 3.82 m széles és 9 m keskeny szalag. A kazula hossza a nyaktól számítva 110 cm, a vállközéptől pedig 117 cm, a vállrész könyökig ér és 37 cm széles.

Közönséges miseruhához: szükséges 4.50 m selyemszövet, 17 m szalag. Hossza a nyaktól számítva 102 cm, vállközéptől 109 cm, a hátrész szélessége 66 cm, a vállrésze 28 cm.

Velumhoz: 2.60 m selyemszövet.

Stólához: 1.10 m selyemszövet, egy szélességből két stóla kerül ki.

Burzához: 0.25 m selyemszövet.

Cibóriumköppenykéhez: 0.50 m selyemszövet és 2.45 m szalag.

Mennyezethez: 7.70 m selyemszövet és 14.80 m szalag.

Albához: 5 m lenvászón, 90 cm szélességben. Az alba hossza fodorral vagy csipkével együtt 160 cm, bősége 320 cm, vállbősége 20 cm, ujjhossza 52 cm.

Karinghez: 3.25 m lenvászón 90 cm szélességben. Hossza csipkével együtt 90 cm, a többi méret ugyanaz, mint az albáé.

Ministránsinghez: 2.25 m (lehet pamuttal kevert) vászón, 90 cm szélességben. Hossza 65 cm, bősége 280 cm, vállbősége 20 cm, ujjhossza 42 cm.

Vállkendőhöz: 0.80 m lenvászón, négyszögben.

Korporáléhoz: 0.55 m lenvászón, négyszögben, 1.60 m szélességű vászónból levágunk 55 cm hosszúságot és azt 3 részre vágva, 3 corporálét kapunk.

Pallához: 0.36 m lenvászón, 90 cm széles vászónból levágunk 36 cm hosszúságot és azt 5 felé osztva, 5 drb 36 cm hosszú és 18 cm széles darabot kapunk, mely összehajtva 18 cm négyszögletes pallát ad.

Kehelykendőhöz: 0.50 m lenvászón. 110 cm szélességű vászónból levágunk 50 cm-t és azt 3 részre osztva, 3 drb 37 cm széles és 50 cm hosszú purificatóriumot kapunk.

Kéztörülőhöz: 0.40 m lenvászón. (Szükség esetén ez is lehet pamuttal kevert vászón.) 90 cm széles vászónból levágunk 135 cm-t és azt 5 felé osztva 5 drb 36 cm hosszú és 26 cm széles lavabót kapunk. A különbözet a szegélyre van számítva.

Az oltáregyleti imaóra.

Sokszor kérdeztek bennünket arról, hogyan kell végezni az oltáregyleti imaórát. Ideiktatunk erről egypár irányelvet.

1. Lehet az imaórát — akadályoztatás esetén — két félórán is végezni. Lehetőleg a vállalt napon és órában, de a búcsú is elnyerhető és kötelességünknek is eleget tettünk akkor is, ha más órában végezzük.

2. Az imaórát nem kell föltétlenül a templomban végezni. Végezhető nemcsak a kitett Oltáriszentség, hanem a lezárt szentségház előtt is, vagy akár odahaza is. (Az éjjeli imaórát vállalók pl. a legtöbben nem is végezhetik másképp, mint csak otthon.)

3. Az imaóra alatt a legmegfelelőbb, ha szentségimádó imákat használunk (pl. Vezérkönyvünkéből vagy a Varga—Walser Örökimádás imakönyvből vett szövegek), de végezhetünk rózsafüzért vagy imádkozhatunk litániákat, vagy egyéb imákat, csak akarjuk általuk Urunkat imádni. Igen jó imádkozva közbeszőni a szép magyar szentségi énekek szövegét is.

4. A legtekélyesebb imaóra az, amely alatt minden más imakönyv helyett, a saját — szívünk — imakönyvét használjuk. Amit a szívünk diktál, azt mondjuk az Úr Jézusnak el. Eszünkbe jut itt Vianney Szent János írni-olvasni nem tudó egyszerű parasztja, akinek — mint mondta — az volt az imaórája, hogy «nézte» az Úr Jézust és «átérezte», hogy az Úr onnét a Szentostyából «nézi» őt. Mikor Szent János ezt hallotta, megdicsérte őt, mert úgy találta, hogy kitűnően tölti el az órát. Ha még aztán ebbe a «nézésbe» egy kis elmélkedés is vegyül, ha bemutatkozunk az Úrnak, őszintén beszélve magunkról; ha gondolkozunk arról, hogy mit kell keresnünk az Úr Jézusnál, miért kell hálásaknak lennünk, mit kell remélnünk tőle, akkor igen jól végeztük az imaórát.

5. A közös imaórán karszerűen — jobb és baloldal felváltva — imádkozunk.

6. Az úgynevezett szentóra — közös imaóra — a következőképpen végzendő:

a) A legméltóságosabb Oltáriszentség kitétele «Üdvözlégy Oltáriszentség» ének kíséretében.

b) A kitétel után a pap fölmegegy a szószékre, vagy az imazsámoly mellől 7—10 percig tartó elmélkedéses beszédet mond.

c) Ezután 2—3 percig tartó *csendes* elmélkedés vagy imádás következik.

d) Majd annyi szentségi ének, hogy a negyedóra beteljen. A második és harmadik negyedórán az a), b), c) alattiak ismétlődnek.

A negyedik negyedórára az oltárhoz megy a szentórát vezető pap; Szent vagy Uram 1., 2., 3. versét éneklük, majd a Tantum ergo és Genitorit. A Szent-

ségről szóló könyörgés után (Oratio de Sanctissimo) áldás van a legméltóságosabb Oltáriszentséggel.

Majd az oltárlapjára helyezett Szentség előtt az engesztelő «Áldott legyen» fohászok.

A szentségkítételhez trón van előírva. Erre nézve az 1705-ből való Instructio Clementina a most is érvényben levő szabály. Figyelembe véve a ritus kongregációnak e tárgyban kiadott döntvényeit és a mi körülményeinket, azt mondhatnók, hogy legjobb volna mindenütt a szentségkítéleti hely (locus proemineus) fölé illeszthető kis mennyezetet készíttetni (t. i. mennyezetes trón az előírás) és ezt szentségkítételkor a kítéleti hely fölé illeszteni. Ahol csak a szentségházra tették eddig a legfelségesebb Oltáriszentséget, ott készíttessünk olyan trónszéket, amelynek piciny lábai vannak, a karja merőlegesen áll és kissé meghosszabbítva más két előreálló kart tart, amely a mennyezetet hordozza. A mennyezetről selyemfüggönyök is csünghetnek alá. A trón belül fehér, kívül lehet piros is. (Ez azért nagyon megszívlelendő előírás, mert így a legfelségesebb Oltáriszentség kítételkor azonnal szembeötlik. Igen furcsa az olyan szentségkítétel, amelynél alig lehet — még ha tudjuk is, hogy szentségimádás van — megtalálni a legfelségesebb Oltáriszentséget.)

Az oltárterítők méretei az alsó kettőt illetőleg azonosak az oltárlapjával (asztalával) a legfelsőé azonfelül megtoldandó az elül lecsüngő 20—30 cm-el és a két oldalt az oltár legfelső lépcsőjéig érő lecsüngő résszel, vagyis (az oltártest kétszer vett magasságával). Az oltárterítő anyaga előírás szerint szintén lenvászon, csak túrt dolog a pamutvászon. Az oltárterítőket lehet hímezni, aszúrozni, de mindig csak fehérrel.

Színes *antependium* (előfüggöny) — mint az oltárterítő függeléke szabálytalan. Ahol az oltártest clunya (nyers téglav. kő), ott az előírással *liturgikus antependium* alkalmazandó, amely az oltártestet (stipes) egészen eltakaró, a napi szín szerint változó, bármely szövött anyagból készült egy vízszintes és két függőleges paszományzsinórral (2—3 cm széles lehet) hat mezőre osztott, ráhárasztott díszlet, amelyet az oltárhoz hozzákapcsolhatunk.

Itt említjük meg az úgynevezett *szentségabroszt*, amely a legfelső oltárterítőnél valamivel rövidebb, finomabb lenvászonból készült, szebb csipkével ellátott oltártakaró, amelyet a porvédő levételével a szentségi áldás (litánia vagy vecsernye) idejére tesznek Rómában az oltárra.

A *porvédő* bármilyen anyagból lehet. A fő, hogy jól mosható legyen. Igen alkalmas erre a házivászon.

Jakabffy Jolán: «Ime az Ember» címen zenés misztériumot írt, amelyet az idei nagyhéten három fővárosi színház elő is adott igen szép sikerrel. Drámaian fenséges jelenetek, azt mondhatnók, lelki képek, krisztusi tükrözéssel, evangéliumi levegővel, nagyszerű beállítással. Az Úr katonáinak sikerét messze felül fogja mulni, ha megfelelő propaganda és előadással színre kerül. Minden katolikus testvérünknek már most felhívjuk figyelmét az Ime az Ember-re, mert hisszük, hogy nagy lelki élmény lesz e darab számukra.

OLTÁREGYESÜLETI ÉLET

Krisztus Király ünnepét az idén különösen bensőséges, mély lélekkel megtartott ünneppé akarjuk tenni az Örökimádás templomban. Hogy ez sikerüljön, átvettük azt a külföldi szokást (Belgium!), hogy a családok egy vagy ha tehetik, a családtagok számának megfelelő gyertyát ajánlanak fel, amelyek az ünnepen egész napon égnek az oltáron a legméltóságosabb Oltáriszentségben közöttünk élő Krisztus Király előtt *az illető családok hűségének kifejezésére*. A gyertya tehát jelképe a bensőséges lelkületnek, amelyhez az Úr kegyelmeit eszközölheti ki a gyertyában hozott áldozat. A gyertya-adományokat IX., Üllői-út 77. alatt a portásnővérnek kell átadni vagy postán az oltáregyleti irodába küldeni okt. 23-ig.

nov. 8—15-ig terjedő jótékony vásárt rendezünk az oltáregyesületi központi házban Bpest, IX., Üllői-út 77. alatt. A vásáron kegytárgyakat, bazárcikkek (játékok, gyönyörű karakterbabák stb.) mellett hasznos élelmiszerek (bab, lencse, mák, dió, lekvárok stb.) és ruhaneműek, dísz tárgyak is beszerezhetők lesznek, mégpedig — szociális célt is szolgálva — nagyon olcsó áron. Kaphatók 25 filléres sorsjegyek is, amelyekkel egy antik gyönyörű izzó gránátköves karkötőt, egy szép tájképfestményt és egy óriási gyönyörű babát lehet nyerni. A vásár igen érdekesnek ígérkezik. Szeretettel kérjük fel az eucharisztikus tábort a vásár felkarolására: *propaganda, megjelenés, minél több vásárlás!*

A Mária Reparatrix zárda nesz-mélyi további építkezéseinek javára

Az Oltáregyesület terjesztőnőinek első gyűlése okt. 19-én, délután 4 órakor lesz a központi házban: IX., Üllői-út 77. alatt.

Felelős szerkesztő: **Dr. MÁTRAI GYULA.** — Felelős kiadó: **Dr. MÉSZÁROS JÁNOS.**

Stephaneum nyomda r. t., Budapest. — A nyomdáért felelős: ifj. Kohl Ferenc.